

Valitsuskabinet sai 8. märtsil 2018. aastal ülevaate riigireformi tegevuste elluviimise kohta vastavalt 11. mail 2017. aastal kinnitatud riigireformi kavale perioodiks jaanuar 2017- märts 2019.

2017. aasta jooksul teostatud riigireformi kava tegevused:

Viime ellu haldusreformi.

Korrastame regionaalhaldust, tagame riigiteenuste kättesaadavuse piirkondades ja riigipalgaliste töökohtade hajutatuse

- **Kohalike omavalitsuste (KOV) reformi tegevused** (vabatahtlikud ühinemised, valitsuse algatatud ühinemised, tulubaasi ja finantsautonoomia suurendamine, uute ülesannete üleandmine omavalitsustele, haldusterritoriaalsete muudatuste jõustumine valimistega). KOV tulubaasi kasvatamine 185 mln euro võrra 2018-2021.
- **Maavalitsuste reform** (jaanuar 2018) – alates 01.01.2018 täidavad maavalitsuste ülesandeid olemasolevad riigiasutused, KOVid ning kohalikud omavalitsused koostöös läbi maakondlike kohalike omavalitsuste liitude ja arenduskeskuste.
- **Piirkondliku ühistranspordi korralduse uuendamine** – KOV-d korraldavad maakondlikku ühistransporti läbi ühistranspordikeskuste. Maanteeamet on määratud vastutavaks korraldajaks, kes sõlmib ühistranspordikeskustega lepingud ja teostab järelevalvet.

Pakume vajadustele vastavaid avalikke teenuseid ning muudame nende kasutamise kiiremaks ja mugavamaks

- **Avalike teenuste ja teabehalduse määruse eelnõu** (märts 2017) – määrus on kinnitatud, seab ülesandeks kõikidele riigiasutustele koostada ülevaade oma põhiülesannete täitmise käigus osutatavatest avalikest teenustest. Toetab üleminekut terviklikule teabehaldusele.

Vaatame üle riigiasutuste ülesanded ja tõhustame nende juhtimist

- **Tugifunktsioonide ühendamine ministeeriumide ühishoones** (august 2017) – teostatud, ühisosakond töötab (haldus, dokumendihaldus, personali- ja õigusteenistus).
- **Riigiüleste ühetaoliste info- ja kommunikatsioonitehnoloogia teenuste kirjeldamise ja hinnastamise mudelite väljatöötamine** (oktoober 2017) – mudel on koostatud ja valitsuskabinetis kinnitatud, võetakse aluseks edaspidiseks info- ja kommunikatsioonitehnoloogia teenuste süstematiseerimiseks kõikides ministeeriumites ja nende valitsemisala asutustes.
- **Põllumajandusvaldkonna asutuste võimaliku ümberstruktureerimise analüüs** (juuni 2017) – analüüs on teostatud, optimeerimisettepanekud on töös. Analüüsist kasvas välja Maamajanduse Infokeskuse ühendamine Põllumajandusuuringute Keskusega, mis on teostatud alates 01.01.2018.
- **Transpordiameti loomise täiendav analüüs ja ettepanekud** (juuli 2018) – analüüs on valminud, transpordivaldkonna ametite ühendamist hetkel ei kavandata.
- **Muuseumivõrgu korrastamine** (detsember 2018) – moodustatud on SA Eesti Maaelumuuseumid. Omavahel liideti Põllumajandusmuuseum, C.-R. Jakobsoni talumuuseum ja Tori hobusekasvatus. Piimandusmuuseum anti üle Imavere vallale. Eesti Meremuuseum – alates 2017. aasta veebruarist SA Eesti Meremuuseum (asutaja riik). Harjumaa Muuseum – kuulub alates 2017. aasta juunist Keila

linnale kui munitsipaalmuuseum. Saaremaa Muuseum (sh Kuressaare linnus-kindlus, Aavikute majamuuseum, Mihkli talumuuseum ja Saare Arhiivraamatukogu) – alates 2017. aasta septembrist SA Saaremaa Muuseum (asutajad Kuressaare linn ja riik).

Viime lõpuni riigiasutuste tugiteenuste tsentraliseerimise

- **Finants-, personali- ja palgaarvestuse tsentraliseerimine Riigi Tugiteenuste Keskusesse (RTK)**, et vähendada arvestusega seotud personali ning nende kulusid (märts 2017). Peale Kaitseministeeriumi on kõikide ministeeriumide arvestusteenused konsolideeritud RTKsse.
- **Ettepanekud riiginõuete konsolideeritud haldamiseks** (märts 2017). Ettepanekud on valitsuses kinnitatud, RTK tegeleb keskselt nõuete haldusega (va. MTA nõuded). Riiginõuete täitemenetluse süsteem vajab edasist analüüsi.
- **Avaliku sektori ja sotsiaalse innovatsiooni rakkerühm katsetab erinevaid uuenduslikke lahendusi ja koostab selle põhjal ettepanekud uuendusmeelsemaks ja kodanikukesksema riigivalitsemiseks** (juuli 2017) – rakkerühma töö on valmis ja ettepanekud on rakendamisel.

Riigireformi kava olulisemad tegevused, mille elluviimine on jätkuvalt töös:

- **Kohalike omavalitsuste infotehnoloogilise võimekuse parandamine** (detsember 2018) – sõlmitud on kolmepoolne toetusleping kohalike omavalitsuste keskseks IKT teenuste arendamiseks kuni 2019. a.
- **Töökohtade pealinnast väljaviimine** (märts 2019) – 05.12.2017 valitsuskabinet kinnitas 1000 töökohta viimise. Töökohtade väljaviimine kulgeb plaanipäraselt, ca pooled töökohad on juba välja viidud (421 töökohta, millele lisanduvad Kaitseväe ametikohad) sh ka täiesti uusi loodud töökohti väljaspool pealinna.
- **Riigimajade projekt** (jaanuar 2018) – büroopindade optimeerimine maakonnakeskustes, paigutades asutused võimalikult vähestesse füüsilistesse asukohtadesse arvestades valdkondlikku sünergiat. Valitsuskabinet arutab teemat märtsis.
- **Riigile vajaliku hoonestatud kinnisvara planeerimise, eelarvestamise ja optimeerimise analüüs ja ettepanekud** (veebruar 2018) – analüüs on koostatud, esitatakse märtsis valitsusele.
- **E-arved** (jaanuar 2018) – e-arvetele ülemineku tegevused jätkuvad koostöös erasektoriga, et luua avaliku sektori täielik e-arvete vastuvõtuvõimekus, avaliku sektoriga arveldamisel e-arvete kohustuslikuks muutmine.
- **Ajakohastame riigihangete korraldust ja läheme täielikult üle elektroonilisele riigihangete süsteemile** (november 2018) – elluviimisel on täieliku e-riigihangete võimekuse projekt sh uue registri arendamine, et minna üle täielikult e-riigihangetele.
- **Riigieelarve seaduse uuendamine, terviklik planeerimine, tegevuspõhine eelarvestamine** (detsember 2018) – 2017. a. viidi riigieelarve baasseadusse sisse vajalikud muudatused. Lisaks haridus- ja teadusministeeriumile on 2018. a. tegevuspõhine ka sotsiaalministeeriumi eelarve. Kõik ministeeriumid on 2017. a. lõpust alustanud ettevalmistusi tegevuspõhisele eelarvestamisele üleminekuks.

- **Ettevõtluse ja innovatsiooni valdkonna tõhustamiskava** (aprill 2018) – eesmärk on valitsusele teha ettepanek ettevõtluse tugimeetmete ümberkujundamiseks. Ettepanekute koostamine on töös.
- **Ettevõtete ja riigi vaheline bürokratia** (aprill 2018) – riigi ja ettevõtete vahelise suhtlemise bürokratia vähendamiseks on kaotatud või leevendatud on 69 bürokratlikku nõuet. Ettepanekud on kavas ellu viia järgmise 3-5. aasta jooksul. Seotud suuremate projektidega nagu Aruandlus 3.0 ja Maksukogumine 2020.
- **Aruandlus 3.0** – loome riigi toimimiseks olulise väärtusega personali- ja majandusarvestuse andmete automaatse liikumise tehnoloogilise lahenduse, lähtudes minimaalsusest ja lihtsusest. Esimeses etapis on realiseeritud palga ja tööjõu andmete vastuvõtmine masin-masin liidese abil (SA, MTA). Eesti Pank enam eraldi ei kogu, vaid võtab SA-lt ja MTA-lt (jaanuar 2019).
- **Maksukogumine 2020** – lihtsustame maksude arvestamist ja tasumist, vähendame koormavat kontrollivajadust ja anname senisest parema info toel maksumaksjale tagasisidet, et nende maksuasjad on korras. MTA veebikeskkond muudetakse kasutajasõbralikumaks ning klientidele kuvatakse infot vastu, koostöö pankadega maksukogumise lihtsustamiseks (esimene etapp 2018).
- **Riigi sisebürokratia vähendamine** (veebbruar 2019) – avaliku sektori sisese bürokratia vähendamisel on elluviimisel 418 ettepanekut, täidetud on 164 ettepanekut.
- **Ülevaade riigiasutuste otsestest avalikest teenustest** (juuli 2018) – määratud on teenuste eest vastutajad asutustes, moodustatud on avalike teenuste nõukogu, koostatud on teenuste kataloogi juhis, koostamisel on otseste avalike teenuste kirjeldamise juhised.
- **Riiklike laborite optimeerimise analüüs ja ettepanekud** (veebbruar 2018) – optimeerimise ettepanekud (sh valdkondade jaotus laborite vahel) ning investeeringute juhtimise korralduse ettepanekud on koostatud. Moodustatakse laborite nõukogu ning koostatakse seadmete asenduskava.
- **Karjääriteenuste korrastamise analüüs ja ettepanekud** (november 2017) – karjäärinõustamise teenus ja karjääriinfo vahendamise teenus koondub Töötukassasse. Selleks valmib tegevuskava, mis esitatakse lähiajal valitsuskabineti nõupidamisele.
- **Jätkame koolivõrgu korrastamisega.** Riigigümnaasiumide käivitamine Raplas, Viimsis ja Paides (september 2018) – tegevused töös.
- **Tuleohutusjärelevalve era- ja/või kolmandale sektorile delegeerimise mõjuanalüüs** (november 2017) – tuleohutuse seaduse väljatöötamiskavatsus on menetluses. Eelnõu koostatakse novembriks 2018. Päästeamet peaks tegema järelevalvet 8000-l objektil aastas, 2016. a. tehti 4914 ülevaatus. Osa tegevusi suunatakse erasektorile, vajalik on objektikülastuste mahu tõstmine, seeläbi paraneb ennetustegevus ning luuakse eeldused tules hukkunute arvu vähendamiseks.
- **Liiklusõnnetuste vormistamise teenuste era- ja/või kolmandale sektorile delegeerimise mõjuanalüüs** (november 2017) – mõju-uuring on valmis, tulemusena koostatakse aprilliks 2019 liiklusseaduse ja teiste vajalike seaduste väljatöötamiskavatus. Eesmärk on kaotada tänane dubleerimine, kus sama juhtumit menetlevad Politsei- ja Piirivalveamet ja kindlustusettevõtted.
- **Riigikaitse tõhusamaks korraldamiseks võetakse kasutusele andmete riskitasutus** kaitse-, rahandus- ja sotsiaalministeeriumi asutuste registrite vahel (oktoober 2017). Õiguslikud muudatused on ettevalmistatud ning töös, samuti on töös registrite arendused.

- **Riigihangete korraldamise tsentraliseerimine vähendamaks hankimisega seotud kulusid** – pidev tegevus, RTK hanketeenustega on liitunud Rahandus-, Justiits-, Keskkonna-, Sotsiaalministeerium ja riigikantselei, lisaks laiem ühishangete korraldamine.